

**МІНІСТЕРСТВО НАУКИ І ОСВІТИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО АГРОПРОМИСЛОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ, ФІНАНСІВ
ТА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ**

**ІІІ МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

***“ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВ
В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ”***

Київ НУХТ 2007

26. НАПРЯМИ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ПЛОДООВОЧЕКОНСЕРВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Н.І. Жужукіна, канд. екон. наук,

А.В. Оганезов, канд. екон. наук

Національний університет харчових технологій

Дослідження трансформаційних процесів в економіці України показали, що реструктуризація підприємств виступає важливою складовою частиною структурних перетворень і, з одного боку, є наслідком тих процесів, які були ініційовані на макrorівні, а з іншого боку — необхідною передумовою подальшого зростання ефективності виробництва та переходу до економіки сталого розвитку. В сучасних умовах швидкозмінного зовнішнього середовища, процес реструктуризації набуває не епізодичного, а перманентного та превентивного характеру. Аналіз існуючих підходів показує, що більшість визначень поняття реструктуризації мають дуже широкі межі, які ускладнюють відокремлення цього явища від загального трансформаційного контексту. Визначеними на сьогоднішній день можна вважати такі позиції: реструктуризація — це спосіб адаптації до зовнішнього середовища, відбувається адаптація шляхом зміни пропорцій та структур. Важливим питанням при цьому є розшифрування складових реструктуризації, тобто, що саме в діяльності підприємства підпадає під цей процес. Розглядаючи підприємство, як складноструктуровану систему, яка споживає ресурси та виробляє продукцію або якісь бізнесові послуги, пропонуємо виділити такі складові в межах реструктуризації: реструктуризація бізнесу, реструктуризація ресурсів (матеріальних, трудових, фінансових), реструктуризація систем (менеджменту, маркетингу, виробничої та корпоративної). Виходячи із запропонованих функціональних напрямків (складових) проведення реструктуризації, нами уточнена її сутність та класифікація видів.

При реструктуризації потужностей переробних підприємств вважаємо необхідним забезпечити збереження великих індустріальних комплексів, розташованих у природнокліматичних зонах овочівництва та садівництва, які формують індустріальну основу промисловості і без яких переробку плодів та овочів можна було б віднести до напівкустарного виробництва. Дослідження використання виробничого потенціалу плодоовочеконсервних підприємств показує майже повну залежність їх продуктивності від сировинного фактору. Тому для підприємств плодоовочевого комплексу необхідно впроваджувати таку організаційну форму, яка б забезпечила найбільш щільний і навіть жорсткий тип взаємовідносин, тобто повний контроль. Це можливо за умов переходу від продуктивної контрактизації до виробничої інтеграції в межах статутних, а не договірних об'єднань. Саме цей принцип реалізується в такій організаційній формі як холдинг, бо холдингова компанія забезпечує механізм контролю над діяльністю дочірніх компаній через відношення власності (придбання контрольного пакету акцій).

Проведені дослідження засвідчують, що більшість вітчизняних підприємств упустили найбільш сприятливий час для здійснення структурних перетворень. При використанні реструктуризації як превентивного заходу дуже важливим стає відслідковування перших сигналів наявності деструктивних зрушень. З нашої точки зору, для діагностики необхідності проведення реструктуризації доцільно виділити два рівня: 1-ий рівень — оперативний антикризовий моніторинг — надає можливість встановити факт наявності деструктивних зрушень. 2-ий рівень — стратегічний антикризовий моніторинг — повинен допомогти встановленню причини, що викликали ці деструктивні зрушення та надати більш конкретну інформацію для розробки системи заходів по реструктуризації

підприємства. На відміну від оперативного антикризового моніторингу, що базується на аналізі фінансового стану підприємства, стратегічний антикризовий моніторинг ще не сформував усталеної системи критеріїв та показників, яка і запропонована нами.